

شایسته است سیاست‌های مدیران فرهنگی پیشتر به گسترش اخلاق اسلامی و اخلاقی نبوي در جامعه گزینی پسند کنند تا جامعه اسلامی مظاهر کامل اسلام و مسلمان پاشند، یکی از راه‌های گسترش و ترویج اخلاقی، استفسار و تکرار مباحث اخلاقی برای رسونخ در جان افراد است تا بتوانند با ممارست و تذکر های مداوم روح خود را به زیبایی های فضایل آزاده تغایر دادند و در این راه از همچ گوششی فروگذار ننمایند.

ان شاء الله .

در یکی از مسافرت‌های دسته جمعی، برای پختن غذا هر کسی ما، موریت یافت تا بخشی از کار تهیه غذا را انجام دهد. پیامبر نبی به سوی صحراء رفت تا خار و خاشاک برای آشیانه کند. هنگامی که اصحاب خواستند مانع شوند فرمود: خداوند دوست ندارد بنده اش را در میان پیارانش با وضعی بیینند که برای خود نسبت به دیگران انتیازی قاتل شده پاشند.

۱۱. اتفاق و سخاوت

پیامبر اعظم (ص) سخن تربیت مردم بود. هرگز در هم و دینار نزد او نمی‌مالد، اگر چهاری پیش آن حضرت زید من آمد تا آن را به کسی یا مستحق نمی‌رساند به خانه نمی‌رفت، هر چه از ایشان می‌خواستند عطا می‌کرد. یکی از همسران پیامبر می‌گوید رسول خدا هر گزه روزی در پی سیر نمود تا بن که از دنیا رفت و اگر می‌خواستیم، می‌توانیم گرسنه باشیم اما ایثار می‌کردیم.

۱۲. حلم

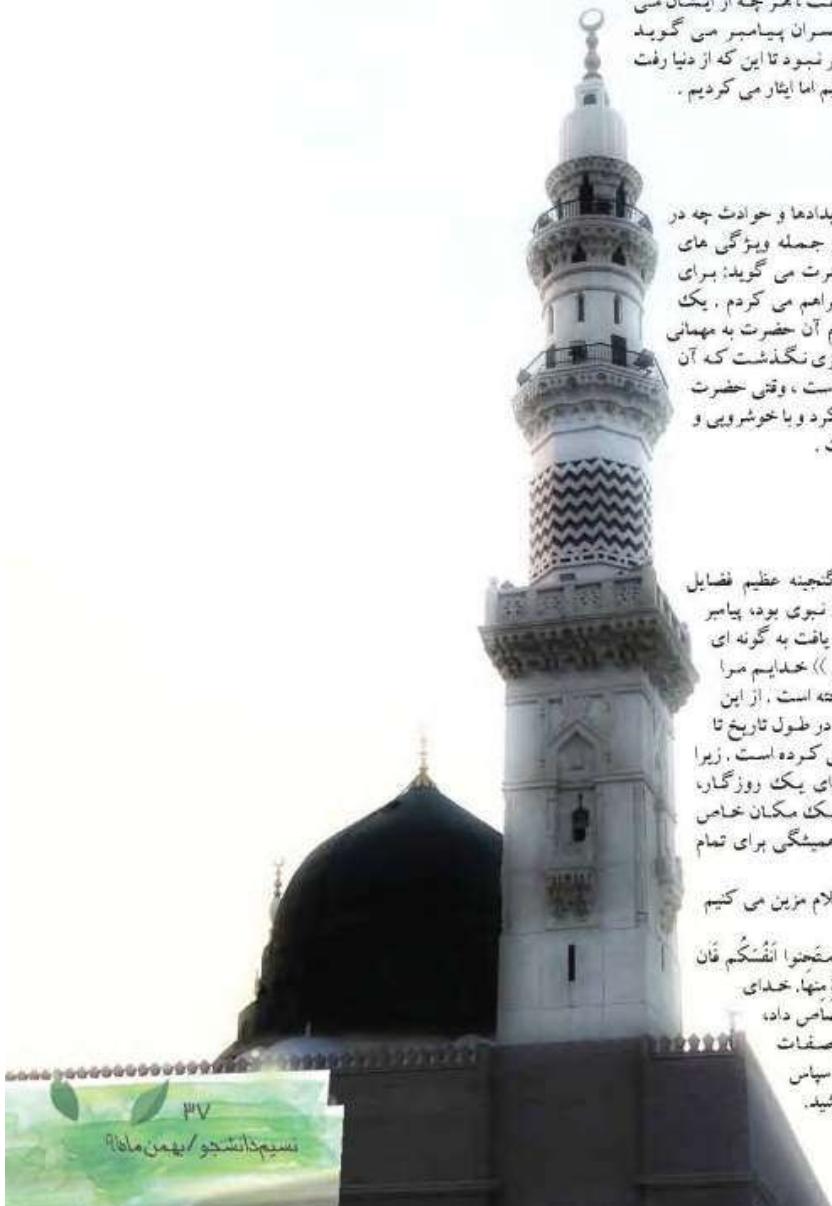
کشتن خشم و برداشت در هر این رویدادها و حوارهای چه در عرصه اجتماعی و چه در محیط خانواده از جمله ویژگی های اخلاقی پیامبر بود. انس بن مالک خادم حضرت می‌گوید: برای افطار و سحری رسول خدا (ص) شیر فراهم می‌کردم. یک شب پیامبر دیر به خانه آمد من فکر می‌کردم آن حضرت به همانی رفت، و افطار کرده است، شیر را خوردم، چیزی نگذشت که آن حضرت آمد و مشخص شد که افطار نکرده است، وقتی حضرت از جواب این اطلاع یافت، اسلام‌طلبی پیان نکرد و با خوشبودی و گرسنگی شب را به روز آورد و روزه گرفت.

نتیجه گیری

آنچه سوره کریم بخشی از گنجینه عظم فضایل انسانی و فطره ای از دریایی بیکران اخلاقی نبوي بود، پیامبر توسط هدایت‌های خاص و عام الهی تربیت یافت به گونه ای که بخود فرمود: ((آذین رتی و اخسن تاً ذین)) خدایم مرا ادب آموخت و چه نیکو مرا ادب آموخته است، از این رو خداوند در ف آن کریم رسول گرامی را در طول تاریخ تا پایان خلقت، بزرگترین سرممق پیشریت معرفی کرده است. زیرا شخصیت پیامبر (ص) نمونه ای برای یک روزگار، یک نسل، یک ملت، یک مذهب و یک مکان خاص نمی‌باشد، بلکه یک سبل جهانی و میشگی برای تمام مردم در مهه زمان هاست.

حسن خاتم را به سفارش امام صادق علیه السلام مزین می‌کنیم که فرمود:

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ رَسُولَهُ يُمْكِنُ كِلَمَ الْإِحْلَاقِ وَ اسْتَجْنَانُ أَنْسِكُمْ فَانْكَثُتُ فِي كُمْ فَأَخْمَدُهُ اللَّهُ وَأَرْضِيَّ إِلَيْهِ فِي الرِّيَادَةِ مِنْهَا، خَدَائِي
تعالیٰ رسول خود را به صفات پستدیده اختصاص داد، پس شما خود را بیازمایید؛ هر گاه این صفات نیک پیامبری در شما بود، خدای را سپاس گوید و در تقویت و افزایش آن صفات بکوشید.

کفت و گو با یک مشاور روان‌شناسی، درباره‌ی اختلافات زناشویی

مشاور محترم یکی از فارغ‌التحصیل‌های رشته‌ی روان‌شناسی از دانشگاه تربیت مدرس است. تلفیقی از نگرش سیستمی- بمویزه از نوع ساختاری و استراتژیک و ارتباطی به اختلافات زناشویی از بر جسته‌ترین جهت‌گیری‌های ایشان مبهم ما نشود و به آن پاسخ مثبت ندهد. دو مین مؤلفی تأثیرگذار در مهارت بیان انتظاراته عنصر شدت نامیده می‌شود؛ بدین معنا که گاهی خواستمی ما کاملاً درست است و همسر ما نیز آمادگی لازم برای پاسخ‌گویی مثبت به آن را دارد. اما به دلیل این‌که ما خواسته و انتظارهای را با شدت نامناسب (آن صدای لحن تند...) مطرح می‌کنیم، همسرمان در مقابل آن جیبه‌گیری می‌کند و پاسخ مثبت به آن نمی‌دهد. سومین عامل تأثیرگذار در این مهارت، مسئلیه‌ی اعتماد است. منظور از مفهوم اعتماد در مهارت بیان انتظارات این است که ما قبل از این‌که خواسته‌ها و انتظارات خودمان را از همسرمان مطرح کنیم، بایستی بخش عمدی از انتظارات همسرمان را در زمینه‌های مختلف پاسخ داده باشیم تا بدین ترتیب انگیزه‌ی او را برای پاسخ دادن به خواسته‌های خودمان تقویت کرده باشیم (اعتهداری و بسترداری).

*یک زمان‌هایی در اوج دعوای زن و شوهرها، واقعاً خیلی دشوار است که انتظار داشته باشیم چنین اصول پایه‌یی را رعایت کنند. معمولاً در آن لحظات حساس دعواه هر کدام از زن و شوهرها به دنبال دفاع از موضوع و نظریات خودشان هستند. به نظر شما چگونه این اصول را در لحظات بحرانی رابطه می‌توان به کار برد؟

من می‌خواهم سوال شما را با یک مثال پاسخ دهم. یک راندمی ماهر معمولاً قبل از مواجهه شدن با موقعیت تصادف، باید یک سری مهارت‌های راندمگی را آنقدر تمرین کرده باشد که به آنها مسلط شده باشد. در غیر این صورت بهای کم تجربگی و کم‌مهارتی خود را با هزینه‌های بسیار سنگین و شاید غیرقابل جبران پرداخت خواهد کرد. زن و شوهرها نیز قبل از این‌که مشکلات‌شان پیچیده شود می‌بایستی مهارت برخورد مؤثر و کارآمد با آنها را فراگرفته باشند. مهارت‌های ارتباطی را با تمرین و

مشاوره‌ی کاری قان عمدتاً متصرکز بر مبنیه از نوع ساختاری و استراتژیک و ارتباطی به اختلافات زناشویی از بر جسته‌ترین جهت‌گیری‌های ایشان در فعالیت‌های مشاوره‌ای و حرفله‌ی‌شان است. معرفی مفصل ایشان می‌ماند برای یک فرصت دیگر، گفت و گویی ما با ایشان متصرکز است بر موضوعی فرآگیر؛ «اختلافات زناشویی».

- با توجه به این‌که حوزه‌ی کاری قان عمدتاً متصرکز بر مشاوره‌ی خانواده و درمان اختلافات زناشویی است، به نظر شما چه عواملی در بروز اختلافات میان زن و شوهرها نقش اساسی‌تری را دارند؟

اجاره بدهید سوال قان را این‌گونه پاسخ دهم که اساساً افراد از هر تسمیه و عملی یک انتظار و هدفی را دنبال می‌کنند. ازدواج هم از این قاعده مستثنی نیست. پس اولین تکمیلی که باید به آن توجه کنیم این است که هر یک از زن و شوهرها از هم انتظارات و خواسته‌های دارند که این انتظارات و خواسته‌ها، بایستی در قالب یک فرایند سه مرحله‌ای انتقال پیام دریافت پیام و پاسخ به پیام یعن آنها مبادله شود به نظر من، ریشه‌ی اصلی اختلافات زناشویی، به دنبال اختلال در این فرایند سه مرحله‌ای اتفاق می‌افتد؛ به عبارت ساده‌تر، زمانی که زن و شوهرها از مهارت لازم برای بیان مؤثر و کارآمد خواسته‌ها و انتظارات خود برخوردار نیستند، و همچنین در گوش دادن و پاسخ به خواسته‌ها و انتظارات همسرمان ضعیف عمل می‌کنند، بروز اختلافات و ناسازگاری‌های زناشویی اجتناب‌پذیر است.

- زن و شوهرها برای تقویت مهارت بیان خواسته‌ها و انتظاراتشان به چه تکاتی باید توجه کنند؟

سه مؤلفه در بیان ماهرانمی خواسته‌ها و انتظارات، نقش انساسی دارند. اولین مؤلفه شفاف و واضح بودن خواسته‌ها

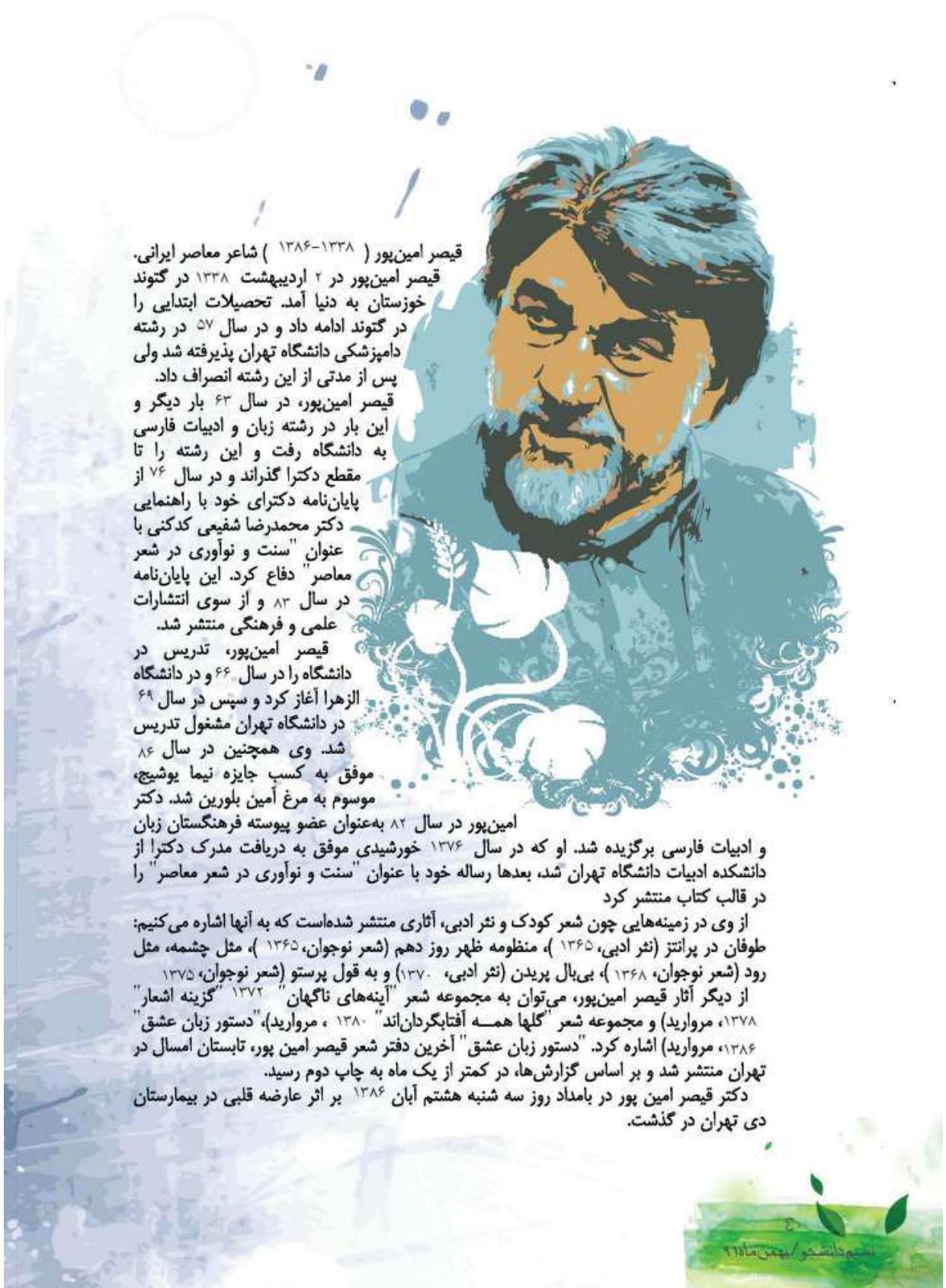
مهارت فراوان بایستی جزو سبکهای ارتقابی خود و در ساختار شخصیتی خود نهادنده نمایند تا در موقع بحرانی رابطه بتوانند بسراحتی از آن‌ها استفاده کنند. نکته بعدی مطرح شده در سوال شما، بحث دفاع کردن زن و شوهرها از موضع و نظرات خود در لحظات حساس دعواسته این مسئله خود یکی از عوامل اصلی ناکامی زن و شوهرها در حل مسائل شان است. اغلب زن و شوهرها زمانی که همسرشان در حال گله و شکایت و انتقاد از آنها هستند، جبهه‌گیری کرده و سعی می‌کنند همسرشان را متقاعد کنند می‌توانند آن‌طور که آنها فکر می‌کنند نیست. تکش و روی کرد این افراد به رابطه، برندۀ یا بازندۀ بودن است و سعی می‌کنند برنده‌ی میدان باشند. این در حالی است که به این نکته توجه نمی‌کنند در اصول ارتباط مؤثر، مرحله‌ی گوش دادن غیر تدافعی، قبل از مرحله‌ی متقاعد سازنی است. بدین معنا که ما قبل از این‌که با توضیحات خودمان سعی کیم همسرمان را قانع کیم، باید شنونده‌ی فعل و خوبی باشیم و روی کرد ما برندۀ یا بازندۀ بودن نباشد.

- زمانی که همسر ما رفتارهای منفی از جمله خشم، تووهین و... از خود نشان می‌دهد، ما چه رفتارهایی باید در مقابلش داشته باشیم؟

در اغلب موارد، پشت رفتارهای منفی همسر از جمله پرخاش‌گری، تووهین، سکوت، قهر، کناره‌گیری و... پیام‌های پنهانی حاکی از تمایل آن‌ها به بهبود رابطه و برقراری پیوند عاطفی با همسر نهفته است. درست است که شکل ظاهری رفتار همسر در چنین شرایطی منفی است، اما اگر ما مهارت کشف خواسته‌ها و انتظارات پشت رفتارهای منفی همسرمان را داشته باشیم، خیلی وقت‌ها می‌توانیم در لحظات بحرانی، به دینای درونی و عاطفی همسرمان نفوذ کرده و خواسته‌ها و انتظارات نهفته‌ی او را از پشت صورتک خشم، غم یا هر نوع رفتار منفی دیگر کشف و بدان پاسخ دهیم.

- چرا زن و شوهرها در مقابل خواسته‌های هم جبهه‌گیری می‌کنند یا بدان پاسخ نمی‌دهند؟

به نظر می‌رسد یکی از عوامل اصلی این مسئله در نحوه‌ی بیان خواسته‌های است. اغلب زن و شوهرها، زمانی که می‌خواهند خواسته‌های خودشان را مطرح کنند، از همسرشان انتقاد یا آنها را سرزنش می‌کنند. طبیعی است که همسرشان نیز احساس تهدید کرده و معمولاً به دو شکل پاسخ می‌دهند: یا جبهه‌گیری می‌کند و بتصور تدافعی رفتار می‌کند و یا سکوت کرده و کناره‌گیری می‌کند که به نوعی نشانه‌ی از فاصله‌ی عاطفی بین زن و شوهرهای است. بنابراین اگر ما یاد بگیریم خواسته‌ها و انتظارات خودمان را نه به شکل انتقاد

قیصر امین پور (۱۳۲۸-۱۳۸۶) شاعر معاصر ایرانی.

قیصر امین پور در ۷ اردیبهشت ۱۳۲۸ در گنوند خوزستان به دنیا آمد. تحصیلات ابتدایی را در گنوند ادامه داد و در سال ۵۷ در رشته دامپزشکی دانشگاه تهران پذیرفته شد ولی پس از مدتی از این رشته انصراف داد.

قیصر امین پور، در سال ۶۳ بار دیگر و این بار در رشته زبان و ادبیات فارسی به دانشگاه رفت و این رشته را تا مقطع دکترا گذراند و در سال ۷۶ از پایان نامه دکترای خود با راهنمایی دکتر محمد رضا شفیعی کدکنی با عنوان "ست و نوآوری در شعر معاصر" دفاع کرد. این پایان نامه در سال ۷۳ و از سوی انتشارات علمی و فرهنگی منتشر شد.

قیصر امین پور، تدریس در دانشگاه را در سال ۶۶ و در دانشگاه الزهرا آغاز کرد و سپس در سال ۶۹ در دانشگاه تهران مشغول تدریس شد. وی همچنین در سال ۸۶ موفق به کسب جایزه نیما یوشیج، موسوم به مرغ آمین بلورین شد. دکتر

امین پور در سال ۸۲ به عنوان عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادبیات فارسی برگزیده شد. او که در سال ۱۳۷۶ خورشیدی موفق به دریافت مدرک دکترا از دانشکده ادبیات دانشگاه تهران شد، بعدها رساله خود با عنوان "ست و نوآوری در شعر معاصر" را در قالب کتاب منتشر کرد.

از وی در زمینه هایی چون شعر کودک و نثر ادبی، آثاری منتشر شده است که به آنها اشاره می کنیم: طوفان در پرانتر (نشر ادبی، ۱۳۶۵)، منظومه ظهر روز دهم (شعر نوجوان، ۱۳۶۵)، مثل چشممه، مثل رود (شعر نوجوان، ۱۳۶۸)، بی بال پریدن (نشر ادبی، ۱۳۷۰) و به قول پرستو (شعر نوجوان، ۱۳۷۵).

از دیگر آثار قیصر امین پور، می توان به مجموعه شعر "آینه های ناگهان" (۱۳۷۲ "گزینه اشعار" ۱۳۷۸، مروارید) و مجموعه شعر "گلها همه آفتاب گردانند" (۱۳۸۰، مروارید)، "دستور زبان عشق" (۱۳۸۶، مروارید) اشاره کرد. "دستور زبان عشق" آخرین دفتر شعر قیصر امین پور، تابستان امسال در تهران منتشر شد و بر اساس گزارش ها، در کمتر از یک ماه به چاپ دوم رسید.

دکتر قیصر امین پور در بامداد روز سه شنبه هشتم آبان ۱۳۸۶ بر اثر عارضه قلبی در بیمارستان دی تهران در گذشت.

...

پس کجاست؟

چندبار

خرت و پرت های کیف بادکرد را

زیبوروکنم

پوشه ای مدارک اداری و گزارش اضافه کار و کسر کار

کارتاهای اعتباری

کارتاهای دعوت عروسی و عزا

قاضهای آب و برق و غیره و کذا

برگه ای حقوق و بیمه و جریمه و مساعده

رونوشت پخشانمه های طبق قاعده

نامه های رسمی و تعارفی

نامه های مستقیم و محترمانه ای معرفی

برگه ای رسید قسطهای وام

قسطهای تا همیشه ناتمام

پس کجاست؟

چندبار

جیوهای پاره و پوره را

پشت و رو کنم

چند تا بلیت تا شده

چند اسکناس کهنه و مجاله

چند سکه ای سیاه

صورت خرید خواروبار

صورت خرید جنس های خانگی

پس کجاست؟

یادداشتاهای درد جاودانگی؟

حضرت همیشگی

حرف های ما هنوز ناتمام ...
 تا نگاه می کنی:
 وقت رفتن است
 باز هم همان حکایت همیشگی
 پیش از آنکه با خبر شوی
 لحظه عزیمت تو ناگزیر می شود
 آیی ...

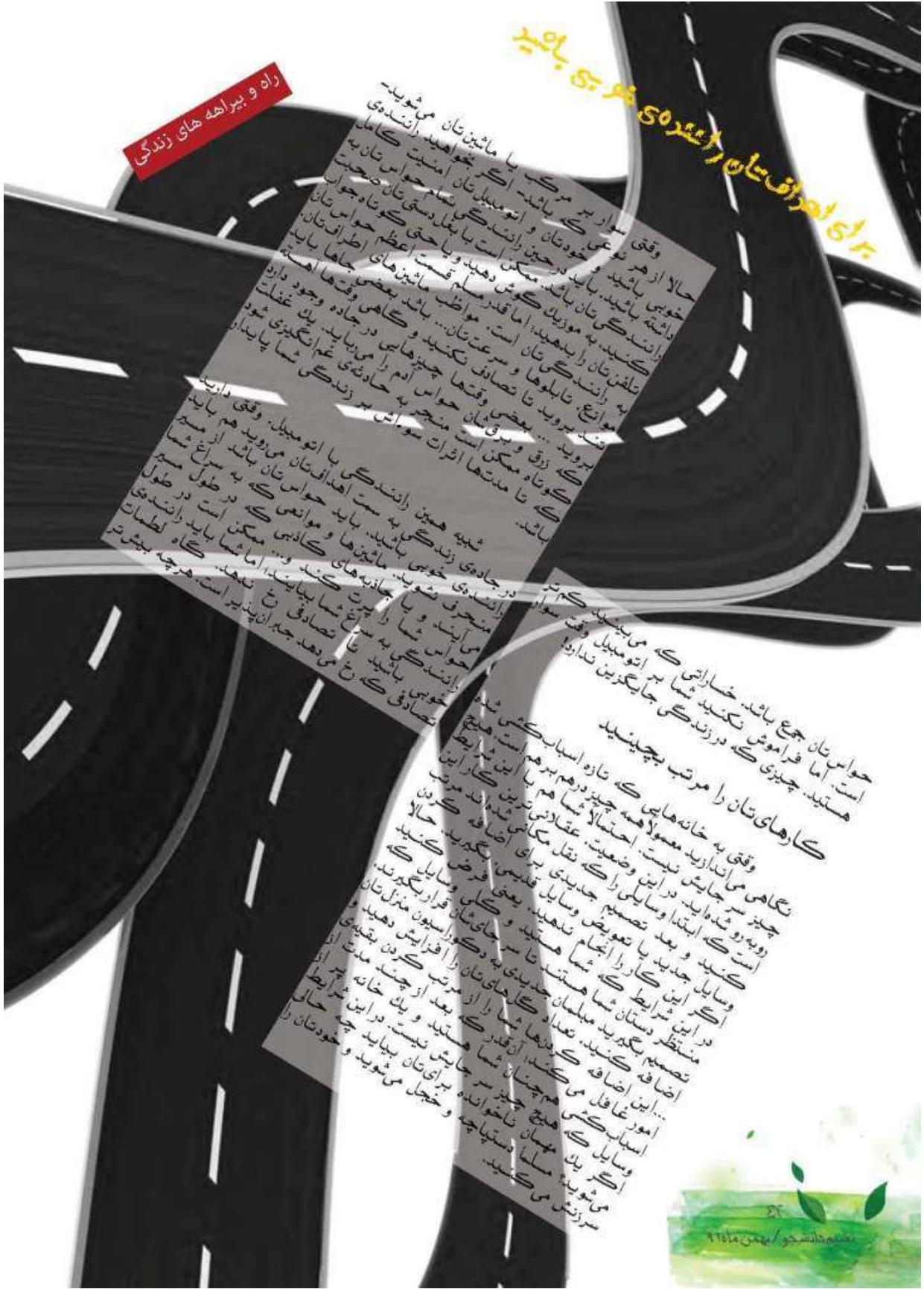
ای دریغ و حضرت همیشگی
 ناگهان
 چقدر زود
 دیر می شود

فیض امیر

با امداد خودتان رانندگی بچینید

کارهای تان را مرتب بچینید
است. اما فراموش نکنید شما به در زندگی جای خوبی ندارید!

خواسته شما جمع باشد. خسارتی که می‌بخشید که اینها به این‌گونه شکل می‌باشد. خودتان و اعصاب کاملاً داشته باشد. پاید، پرخفت راند که تمام حواس تان به خوبی باشد. پاید، اگر خواسته این‌گونه شکل باشد، می‌تواند کاملاً خودتان را بخوبی کنید. به موزیک کوشن دهدید و باعثی که تمام حواس تان به تلفت تان را بینید. پاید، می‌تواند می‌تواند باعثی ساقه عان صدحت باشد. تلفت شما باعثی همیشه ایجاد می‌شود. اما قدر سلام قسمت اعظم حواس تان به موانع، تابلوها و پیغام‌های اطراف تان، که شما می‌بروید... پیغام و قسمت از تصادف را کنید. کاملاً بغض جانها باید که کوتاه می‌گردید. شما می‌توانید این‌گونه شیوه همین رانندگی به سمت اهداف تان می‌بینید. وقت شما در جاده‌ی خوبی باید، می‌توانید این‌گونه شیوه همین رانندگی به سمت اهداف تان می‌بینید. وقت شما در این منحصربه‌فرد شعبه، مانند های و موانع که به طول می‌بینید. این‌گونه شیوه همین رانندگی که به این‌گونه شیوه می‌باشد، باید حواس تان را می‌گیرد. یک غلت شود. این‌گونه شیوه همین رانندگی که به این‌گونه شیوه می‌باشد، باید حواس ادم را از چیزی که در جاده‌ی خودتی غم اسکنیدی شود پاپدار کنید. و قسمت این‌گونه شیوه همین رانندگی که به این‌گونه شیوه می‌باشد، باید رانندگی را که این‌گونه شیوه می‌باشد، بینید. این‌گونه شیوه همین رانندگی که به این‌گونه شیوه می‌باشد، بینید. این‌گونه شیوه همین رانندگی که به این‌گونه شیوه می‌باشد، بینید. این‌گونه شیوه همین رانندگی که به این‌گونه شیوه می‌باشد، بینید.

نقش دیر

در تربیت هرزندار

(قسمت اول)

زندگی در آینه دین

کودکان را نیز در برمی کرده؛ زیرا که تمام احکام دینی، مبتنی بر مصالح و مفاسد است و هر یک از دستورات دین و تکالیف شرعی، همانند واجبات و محramات دارای آثار تربیتی است.

مراحل تربیت: ۱- قبل از تولد

* اول: همسر گزینی

در این که تربیت فرزند باید از چه زمانی شروع شود، دیدگاه‌های متفاوتی وجود دارد و دانشمندان امور تربیت سین مختلف را برای تربیت مطرح کرده‌اند:

۱- «کودک در شش سالگی افکار و اطلاعات خود را شکل و تصویر می‌بخشد تا بین وسیله به دیگران مکونات کوچی خود را بفهماند و همین وقت، آغاز تربیت است.»
۲- عده‌ای دیگر، آغاز تربیت را سال‌ها قبل از تولد می‌دانند.
بکی از روان‌شناسان در این باره می‌گوید: «از حکیمی پرسیدند: از چه زمانی تربیت را باید آغاز کرد؟ وی در پاسخ گفت: از ۰-۲ سال قبل از تولد و اگر به نتیجه لازم نرسید، معلوم می‌شود که باید زودتر از آن شروع می‌کردیم.»

اما دین اسلام، تربیت فرزند را از ممان انتخاب همسر می‌داند؛ زیرا عوامل مؤثر در تربیت صرف نظر از فطرت، عوامل ارثی یا محیطی هستند. با انتخاب همسر، پرونده‌ی عوامل ارثی و یخش همی از عوامل محیطی، بسته خواهد شد؛ زیرا که محیط تربیت را خانواده و اجتماع تشکیل می‌دهد. قرآن کریم در این زمینه فرموده است: «انا خلقنا الانسان من نطفه امshaw نبليه فجعلناه سمعيا بصيرا؛ ما انسان را از نطفه اي مختلف بیافریدیم، امتحان کردیم و استعدادهای او را فعلیت بخشیدیم و او را شنو و بنا ساختیم.»

رسول خدا (ص) می‌فرمایند: «انکھوا الکفاء و انکھوا منههم و اختاروا النظمکم؛ به همان خود، زن بدھید و از هم‌شان خود، ذل بکوید و برای نطفه‌های خود (جایگاه مناسب) انتخاب کنید. در روایت دیگر چنین فرموده‌اند: برای نطفه‌های خود (جایگاه مناسب) انتخاب کنید که ویژگی‌های دایی در شکل‌گیری شخصیت فرزند، امر می‌گذارد.»

از این آیات و روایات بدست می‌آید که اسلام برای صفات

اخلاقی و خصوصیت‌های خانوادگی و روحی اهمیت بسیاری

مقدمه

شخصیت فرزندان از همان دوره‌ی کودکی و جوانسالی تکوین می‌پرسد. این‌ها و شیوه‌های توانایی در جهت تربیت فرزند از نظر شخصیت پدر، مادر و اطرافان شرعاً، لقمه و در علوم تربیتی و بخصوص در متون دین وجود دارد. از آن‌جا به که موضوع دین رفتارهای انتخابی و ارادی افراد می‌باشد، بنابراین، راه‌کارهای تربیتی رفتاری و کنل رفتار افراد نسبت جزوی مباحث دینی به حساب می‌آید. به عبارتی موضوع دین، هدایت و مهار، رفتار و اعمال انسان‌ها در جا ریزی دین می‌باشد و این به قلمرو «دین» هدایت تربیت و تکثیر و تقدیر

۸۴

نسمی دلنشخوار / بهمن ماه ۹۱

فائل شده است؛ زیرا که صفات مادر در تکوین آینده‌ی کودک نقش مؤثری دارد. در همین زمینه امام صادق (ع) می‌فرمایند: «طوفی ملن کانت امه عفیف»؛ خوشابه حال کسی که مادرش پاک‌امن باشد.

اگر در فرهنگ دینی و سفارش پیشوایان معصوم (ع)، این قدر به پاکی و عفت زنان تأکید شده است؛ برای آن است که اگر مادر بذکاره و نپاک باشد و به دستورات دینی توجه نکند، در اخلاق و روش کودک اثر نامطلوب بر جای خواهد گذاشت؛ و اغلب کودکان به‌خصوص دختران قدم جای قدم مادران می‌گذارند.

مادران عاقل و با تربیت، از نظر منشای فردی و اجتماعی، روی رفشار فرزندان‌شان تأثیر می‌گذارند. امام صادق (ع) جایگاه زنان را در حوزه‌ی خانواده چنین به تصویر کشیده‌اند: «زن به منزله‌ی کدنی‌ست که بر گردن می‌افکند. پس مراقب باش که چه چیزی را بر گردن می‌افکنی. و برای زن می‌توان قیمتی تعیین کرد، چه خوب و چه بد. ارزیش زن‌ها را نیک را با طلا و نقره می‌شود تعیین کرد؛ زیرا آن‌ها از طلا و نقره ارزشمندترند. اما بتدان آن‌ها ارزش خاک را هم ندارند؛ زیرا که خاک از آن‌ها بهتر است».

انسان هوشیار هیچ‌گاه به آراستگی ظاهري مردان و زنان نگاه نمی‌کند و به جمال آنان فریب نمی‌خورد. بلکه به ذات و تدبی آن‌ها می‌اندیشد. در این باره امام صادق (ع) چندین فرموده‌اند: «اگر مردی بازی به‌خطای جمال و مالش ازدواج کند، به همین امر واکذار می‌شود. ولی اگر برای دین‌داری وی با او ازدواج کند، خدا مال و جمال را نیز نصیب می‌گرداند». به هر ردوی، امروزه صاحب نظران امور تربیت کودکان، زمینه‌ی تربیت را در همان لحظه‌ی انعقاد نطقه می‌دانند؛ ولی از منظر پیشوایان دین (ع) از زمان گزینش همسر شروع می‌شود و شیرازه‌ی شخصیت کودک از شخصیت پدر و مادر مایه می‌گیرد.

* آداب معاشرت: آداب مباشرت

رعایت اخلاق مباشری در ایجاد زمینه‌های تربیتی فرزند، کسر از گزینش همسر نمی‌تواند باشد. مباشرت زن و مرد، عبارت از روابط سالم و صحیح است که باید میان آداب آمیزش و تأثیر آن بر روان و جسم فرزند، دستورهایی آمده است و رعایت نکردن بسیاری از آداب تربیتی پیشوایان دین در هنگام آمیزش، موجب نارسایی‌های جسمی، روحی، معنوی و عقلی در کودک می‌گردد. سوم: دوره بارداری که در حقیقت دوره‌ی رشد تدریجی چنین در رحم مادر می‌باشد، در تکوین شخصیت کودک از نگاه عقلی، جسمی، احساسات و صفات اخلاقی، بسیار مؤثر است.

اگر پدر و مادر در این دوره، نکات بهداشتی، اخلاقی و رفتاری را به خوبی رعایت کنند، آثار آن را پس از تولد به خوبی مشاهده خواهند کرد. اگر زن از همان زمان که باردار می‌شود، این نکته را به خوبی درک کند که مادر شده است و مسئولیت پرورش کسی را در حرم خود به عهده دارد؛ بدون تردید نکات لازم را در این راستا رعایت خواهد کرد. اگر یک زن باردار به مسئولیت سنجکن مادری واقف باشد، نمی‌تواند دوران آبستنی را یک دوره‌ی عادی بداند و نسبت به آن پی‌اعتنا باشد؛ زیرا با کوچکترین غفلت ممکن است سلامتی خود و فرزندش را به خطر اندازد. یکی از دانشمندان در مورد اهمیت این دوره چنین گفته است: «هنگامی که انسان به دنیا می‌آید، تُه ماه از شش می‌گذرد و طی این تُه ماه اولیه، از سلسله مراحلی که در تعیین موجودیت فی‌مانندی که در سرتاسر عمر خود دارا خواهد شد، مؤثر است. در چنین مرحله است که نوزاد را یک ساله به حساب می‌آورند و این یک سال را به سال‌های عمرش می‌افزایند.» زن در صورتی می‌تواند فرزند سالم و کامل از نگاه جسمی و روحی به دنیا آورده که بداند چه حوصله و چه شرایطی در سلامتی و با نقص چنین وی مؤثر است. گرچه وراثت و زن‌ها در شکل ظاهري نوزاد تأثیر دارند، ولی تبایند نقش محیط و حوادث طبیعی را در این میان از نظر دور داشت. یکی از دانشمندان در این زمینه می‌نویسد: «تحقیقات علمی اخیر کاملاً معلوم داشته‌اند که عوامل محیطی، علل اصلی بسیاری از نقص‌های زیاهی و فلچ کودکان به‌شمار می‌روند. پس مهم‌ترین توجه را باید به محیط قبل از تولد کودکان معطوف داشت؛ محیط پیش است که مستعد تغییر است، لئے زن‌ها

و کروموزوم‌ها».

دین اسلام دوران حمل و بارداری را، هم برای زن دوران پسیار حساس و مهمی می‌داند و هم برای فرزندی که در شکم دارد. از این رو به مادران باردار سفارش می‌کند که از آن دسته غذاها و بی‌نوشت‌ها:

- میوه‌ها استفاده کنند که در رشد و زیبایی ظاهري و نیز در حالات روحی و روانی نقش مؤثر دارند. در همین زمینه رسول خدا (ص) می‌فرمایند: «اطعموا المرأة في شهرها التي تلد فيها تمريض ولدها يكون حليماً تقيلاً به زن أبسطت در (خریمن ماهی) بارداری، خرما بخورانید تا فرزندش برجبار و یاکرمه باشد».
- همچنین امام علی (ع) می‌فرمایند: «زن آبستن چیزی نمی‌خورد و به چیزی معالجه نمی‌شود که بهتر از رطب باشد». رسول خدا (ص) همچنین در این مورد می‌فرمایند: «اطعموا حبالاکم السفراج فانه يحسن اخلاق اولادکم؛ به زن آبستن «به» بخورانید تا فرزندان شان خوش اخلاق شوند».
- آن حضرت در روایت دیگر می‌فرمایند: «ما من امراة؟ حاملة الکلت البطیخ لا یكون مولودها الأحسن الوجه والخلق؛ هر زن آبستنی که خوبیه بخورد بجهه اش زیبا و خوش اخلاق خواهد شد».
- و نیز می‌فرمایند: «به» بخورید، و این میوه را به دوستان هدیه کنید، زیرا نور چشم را زیاد می‌کند و قلبها را همربان می‌گرداند. به زنان آبستن «به» بخورانید تا فرزندان شان زیبا شوند. (در روایت دیگر فرمودند) تا اخلاق فرزندان خوب شود:
- از مجموع این روایات، دو مطلب بسیار مهم دریافت می‌شود:
- ۱- حساسیت زمان بارداری مادر در رشد و پرورش جسمی و فیزیکی کودک تأثیر دارد؛ زیرا جنین از وجود مادر تغذیه می‌کند و از گرما و اکسیژن وی بدهره می‌گیرد.
 - ۲- تأثیر تغذیه‌ی مادر در این دوران، در هوش و حافظه، اعصاب، مغز و ساختار عصبی او و همچنین در استعداد، اخلاق و تربیت کودک تأثیر به سزاپی دارد.
- منابع:
- قران کریم، ترجمه آیت الله مکارم شیرازی.
 - آقیسی، ابراهیم، اسلام و تعلیم و تربیت، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ویرایش دوم، ۱۳۸۴.
 - الطبری، رضی‌الدین ابی‌نصر حسن بن فضل، مکارم‌الاخلاق، مؤسسه‌العلمی، ۱۳۹۲.
 - حر عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعه، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۷.
 - سادات، محمدعلی، راهنمای پدران و مادران، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۲.
 - فیض کاشانی، محسن، تفسیر صافی، بیروت، مؤسسه‌العلمی للمطبوعات، ۱۴۰۲.
 - مجلسی، محمدباقر، بخار الانوار، بیروت، مؤسسه‌الوقا، ۱۴۱۳.
 - مظلومی، رجبعلی، گامی در مسیر تربیت اسلامی، تهران، آفاق، ۱۳۶۶.
 - نوری طبری، میرزا حسین، مستدرک الوسائل، بیروت، موسسه‌آل‌البیت، ۱۴۰۹.

مـ / فـ / سـ / نـ / اـ / اـ / اـ / اـ / اـ

نـ / اـ / اـ / اـ / اـ / اـ / اـ

اـ / اـ / اـ / اـ / اـ / اـ / اـ

اـ / اـ / اـ / اـ / اـ / اـ / اـ

اـ / اـ / اـ / اـ / اـ / اـ / اـ

اـ / اـ / اـ / اـ / اـ / اـ / اـ

اـ / اـ / اـ / اـ / اـ / اـ / اـ

اـ / اـ / اـ / اـ / اـ / اـ / اـ

اـ / اـ / اـ / اـ / اـ / اـ / اـ

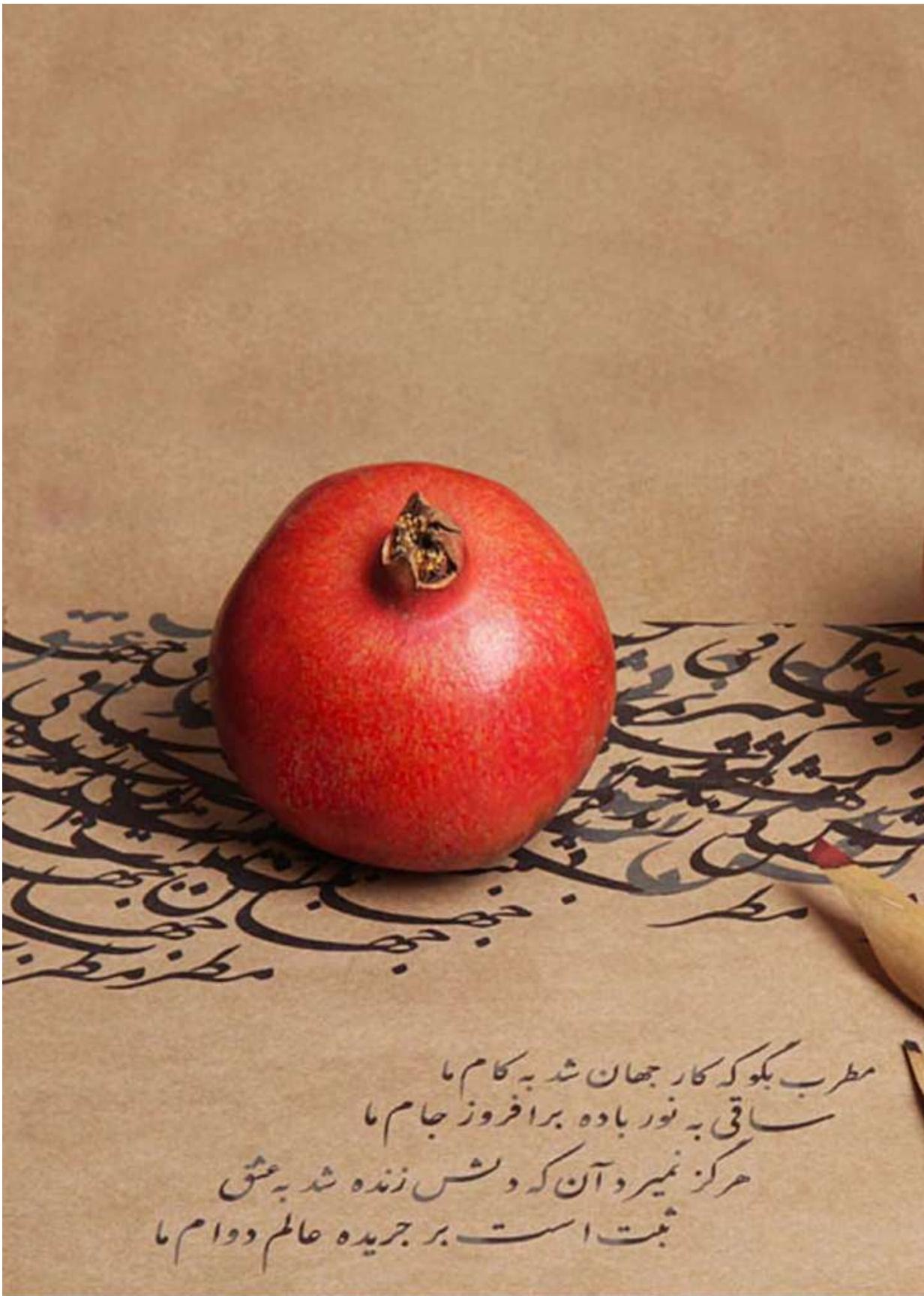
اـ / اـ / اـ / اـ / اـ / اـ / اـ

اـ / اـ / اـ / اـ / اـ / اـ / اـ

علیه الصلوٰة حـرـتـنـدـجـوـنـ دـنـدـانـ مـلـاـکـ قـصـارـتـنـدـوـلـرـ
بـنـکـسـتـدـ وـ صـلـحـتـ بـوـدـ وـ جـهـدـوـ قـرـخـنـدـدـ اوـ رـاـ کـهـ دـیـ اـسـانـ
صـلـاحـتـ بـوـدـ وـ جـهـدـوـ قـرـخـنـدـدـ اوـ رـاـ کـهـ دـیـ اـسـانـ
آنـ رـاـ کـهـ مـیـ چـرـکـدـ لـبـیـشـ آـبـ زـنـدـگـیـ
سـنـکـنـدـلـ آـنـ کـهـ سـنـکـهـ دـنـدـ بـرـ دـهـانـ اوـ
رسـولـ اللـهـ بـکـیـ اـرـسـلـ هـبـوتـ وـ تـنـکـنـدـلـ کـلـنـتـ بـایـ
کـلـیـ مـسـتـاـنـلـ کـرـدـنـدـ بـوـ اـشـانـ دـعـاـ کـلـنـتـ بـایـ
اـقـدـامـ بـچـنـینـ ظـلـمـیـ دـوـ دـاشـتـ وـ بـکـیـارـگـیـ نـاـجـیـرـ شـوـنـدـ
آـمـرـ نـفـرـمـسـتـادـهـ اـنـدـ بـلـدـ عـلـیـهـ الصـلـوـةـ وـ الـسـلـمـ کـلـنـتـ
بـهـدـ ضـرـبـتـ سـرـکـرـدـانـدـ کـنـتـ «الـهـیـ! اـنـ قـمـ رـاـ کـهـ دـیـ
مـنـکـنـایـ» وـ بـدـ بـدـ عـنـایـتـ دـرـ توـ قـیـوـ هـدـایـتـ بـوـ اـسـانـ
عـبـرـ بـیـتـ اـهـلـ ظـلـمـ وـ ضـالـ

تـکـنـتـ چـنـینـ گـوـهـ بـیـهـاـ
عـبـرـ اـرـجـوـاتـ رـوـلـ خـدـاـتـ
(ـمـیـ لـطـفـ بـیـ حـدـ وـ حـمـنـهـاـ)
مـلـیـ اـرـجـنـینـ سـیـرـتـ خـوبـ دـانـ
کـهـ قـدـرـشـ رسـیدـ اـرـجـیـنـ خـاصـ
مـوـاـزـنـدـ تـوـ بـهـ اـرـهـاـیـ

امـهـ الـمـنـیـنـ عـلـیـعـ اـرـسـنـدـهـایـ بـوـدـ آـنـ رـاـ کـهـ کـلـنـتـ دـوـ
خـانـهـ بـیـرونـ اـمـدـ وـ سـرـمـدـ اـسـانـ نـهـادـ بـکـیـ کـلـنـتـ
(ـقـیـدـ وـ قـیـزـ خـلاـصـ بـاـقـیـ) بـیـوـ سـرـمـدـ خـوـدـ بـکـیـ کـلـنـتـ
آـذـیـ درـمـقـامـ دـرـکـرـکـ پـیـشـ عـلـیـ وـ فـاضـمـ بـهـ کـلـنـتـ
کـرـ فـنـارـانـ خـلاـصـ خـوـیـشـ جـوـنـزـ
مـوـاـزـنـدـ تـوـ بـهـ اـرـهـاـیـ
مـنـ آـنـ مـوـغـمـ کـهـ کـرـ خـوـیـشـ بـرـیـوـیـ
مـوـاـزـنـ بـهـ کـهـ بـلـمـ بـرـ کـلـنـجـیـ
تـکـارـسـانـ، مـعـنـ الدـنـ جـوـنـیـ

مطلب بکو که کار جهان شد به کام ما
ساقی به نور پاده بر افروز جام ما
حرگز نمیرد آن که داش زنده شد به عشق
ثبت است بر جریده عالم دوام ما